

Nr 254.

Godkänd av första kammaren den 29 maj 1928.

Godkänd av andra kammaren den 29 maj 1928.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående grunder för statsbidrag till uppförande och drift av tuberkulossjukvårdsanstalter i Västerbottens län.

(Statsutskottets utlåtande nr 66 och memorial nr 91.)

Till Konungen.

Uti en till riksdagen avlåten, den 3 februari 1928 dagtecknad proposition, nr 66, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för sagda dag, föreslagit riksdagen att

1:o) medgiva, att Eders Kungl. Maj:t må — utan hinder av gällande bestämmelser beträffande statsbidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter — bevilja *dels* till inrättande vid angivna anstalter i Ny-sätra, Nordmaling, Bjurholm, Vilhelmina, Lycksele och Sorsele eller vid anstalt å annan ort inom Västerbottens län av tuberkulossjukstuguplatser till ett antal av sammanlagt högst 60, *dels*, under förutsättning att, i enlighet med föreliggande förslag, minst 50 nya vårdplatser för vuxna inredas vid centralsanatoriet i Hällnäs, till inrättande av dessa vårdplatser, *dels ock* till uppförande vid nämnda sanatorium av en barnavdelning med högst 60 vårdplatser statsbidrag med följande belopp, nämligen för de nya platserna för vuxna i centralsanatoriet i Hällnäs med 3,000 kronor, för vårdplatserna å omförmälda barnavdelning med 4,000 kronor och för nyss avsedda tuberkulossjukstuguplatser med 2,500 kronor, allt per godkänd vårdplats, isoleringsplatser ej inberäknade, dock med de inskränkningar

att statsbidraget ej må för någon anstalt eller avdelning överskrida hälften av den enligt vederbörligen granskade räkenskaper funna verkliga kostnaden för anstaltens eller avdelningens uppförande eller platsernas inrättande, däri ej inräknad utgift för anskaffande av byggnadstomt, *eller*, beträffande de nya platserna för vuxna i Hällnäs, *hela* motsvarande kostnad,

samt att vid utbetalning av bidragen avräkning skall enligt av Eders Kungl. Maj:t fastställda grunder ske *dels* för viss del av det statsbidrag, som tidigare utgått för uppförande av den numera nedlagda tuberkulosavdelningen vid Umeå lasarett, *dels ock*, därest den nu vid Skellefteå lasarett befintliga

tuberkulosavdelningen nedläggas som tuberkulossjukvårdsanstalt, för viss del av det till uppförande av denna avdelning åtnjutna statsbidraget;

2:o) medgiva, att Eders Kungl. Maj:t må — utan hinder av gällande bestämmelser beträffande statsbidrag till driftkostnaderna för tuberkulossjukvårdsanstalter — beträffande under 1:o) avsedda anstalter och avdelningar samt nuvarande eller blivande tuberkulosavdelning i Skellefteå bevilja, för en tid av tre år från och med den 1 juli 1928, dock tidigast från det att en var anstalt eller avdelning blivit efter uppförandet eller ombyggnaden genom medicinalstyrelsens försorg avsynad och godkänd och därefter tagits i fullt bruk, statsbidrag till driftkostnaderna för sammanlagt högst 436 vårdplatser med ett belopp för dag och patient, som med sjuttiofem öre överstiger det till anstalt av ifrågavarande slag i allmänhet utgående statsbidraget, samt under villkor i övrigt

a) att vårdplatserna beträffande anordningar för specialiserad sjukvård och diagnostik äro fullt kvalificerade;

b) att statsbidraget icke må överstiga hälften av varje anstalts eller avdelnings enligt vederbörligen granskade räkenskaper funna verkliga driftkostnader; samt

c) att, därest vårdplatser skulle komma att nedläggas, för vilka icke, enligt vad i statsrådsprotokollet föreslagits, åtnjutits såväl förhöjt byggnadsbidrag som förhöjt driftkostnadsbidrag, antalet vårdplatser, till vilka det högre driftkostnadsbidraget högst må utgå, skall reduceras i samma mån som dylik minskning i platsantalet äger rum;

3:o) förklara, att för åtnjutande av ifrågavarande bidrag i övrigt i tillämpliga delar skola gälla av departementschefen omförmälda bestämmelser beträffande statsbidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter, respektive statsbidrag till driftkostnaderna för sådana anstalter, ävensom de särskilda föreskrifter, som må av Eders Kungl. Maj:t meddelas; samt

4:o) medgiva, att ifrågavarande statsbidrag må utgå från av riksdagen anvisade anslag till bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter samt till bidrag till driftkostnaderna för dylika anstalter.

Av den i ärendet förebragta utredningen har riksdagen funnit klarlagt, att tuberkulosödligheten inom Västerbottens län är att beteckna såsom hög och att tuberkulosens härjningar i länet äro så stora, att kraftiga åtgärder för sjukdomens bekämpande äro av behovet synnerligen påkallade. Med hänsyn till de stora utgifter, som landstinget redan påtagit sig för tuberkulossjukvården och allmän sjukvård, och då landstinget synes hava svårigheter att utan särskilt bidrag vidtaga ytterligare effektiva åtgärder, har riksdagen i likhet med Eders Kungl. Maj:t för den skull ansett, att staten bör träda hjälpande emellan i landstingets kamp mot tuberkulosen.

Enligt vad av propositionen framgår, skulle enligt landstingets mening, mot vilken departementschefen i huvudsak ej haft något att erinra, frågan om tuberkulosens bekämpande i länet lösas genom en kombination av ett väl utrustat centralsanatorium med ett större antal i de skilda orterna för-

lagda sjukvårdsanstalter, huvudsakligen avsedda för sådana patienter, vilka av olika skäl behövde komma bort från den vanliga omgivningen. Den sålunda framlagda planen har ej heller föranlett erinran från riksdagens sida. Att, i överensstämmelse med vad departementschefen föreslagit, hjälpen må utgå dels i form av förhöjt byggnadsbidrag och dels i form av förhöjt bidrag till driftkostnaderna, har riksdagen ock ansett sig böra medgiva.

Vad angår storleken och omfattningen av byggnadsbidraget har riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts förslag härutinnan.

Vidkommande slutligen driftkostnadsbidraget, villkoren för bidragets åtnjutande samt sättet för dess utgående har Eders Kungl. Maj:ts förslag icke givit riksdagen anledning till erinran.

På grund av vad sålunda anförts, får riksdagen anmäla, att riksdagen *dels* medgivit, att Eders Kungl. Maj:t må — utan hinder av gällande bestämmelser beträffande statsbidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter — bevilja *dels* till inrättande vid angivna anstalter i Nysätra, Nordmaling, Bjurholm, Vilhelmina, Lycksele och Sorsele eller vid anstalt å annan ort inom Västerbottens län av tuberkulossjukstugeplatser till ett antal av sammanlagt högst 60, *dels*, under förutsättning att, i enlighet med föreliggande förslag, minst 50 nya vårdplatser för vuxna inredas vid centralsanatoriet i Hällnäs, till inrättande av dessa vårdplatser, *dels ock* till uppförande vid nämnda sanatorium av en barnavdelning med högst 60 vårdplatser statsbidrag med följande belopp, nämligen för de nya platserna för vuxna i centralsanatoriet i Hällnäs med 3,000 kronor, för vårdplatserna å omförmälda barnavdelning med 4,000 kronor och för nyss avsedda tuberkulossjukstugeplatser med 2,500 kronor, allt per godkänd vårdplats, isoleringsplatser ej inberäknade, dock med de inskränknings

att statsbidraget ej må för någon anstalt eller avdelning överskrida *hälften* av den enligt vederbörligen granskade räkenskaper funna verkliga kostnaden för anstaltens eller avdelningens uppförande eller platsernas inrättande, däri ej inräknad utgift för anskaffande av byggnadstomt, *eller*, beträffande de nya platserna för vuxna i Hällnäs, *hela* motsvarande kostnad,

samt att vid utbetalning av bidragen avräkning skall enligt av Eders Kungl. Maj:t fastställda grunder ske dels för viss del av det statsbidrag, som tidigare utgått för uppförande av den numera nedlagda tuberkulosavdelningen vid Umeå lasarett, *dels ock*, därest den nu vid Skellefteå lasarett befintliga tuberkulosavdelningen nedlägges som tuberkulossjukvårdsanstalt, för viss del av det till uppförande av denna avdelning åtnjutna statsbidraget;

dels medgivit, att Eders Kungl. Maj:t må — utan hinder av gällande bestämmelser beträffande statsbidrag till driftkostnaderna för tuberkulossjukvårdsanstalter — beträffande under 1:o) avsedda anstalter och avdelningar samt nuvarande eller blivande tuberkulosavdelning i Skellefteå bevilja, för en tid av tre år från och med den 1 juli 1928, dock tidigast från det att en var anstalt eller avdelning blivit efter uppförandet eller ombyggnaden genom medicinalstyrelsens försorg avsynad och godkänd och därefter tagits

i fullt bruk, statsbidrag till driftkostnaderna för sammanlagt högst 436 vårdplatser med ett belopp för dag och patient, som med sjuttiofem öre överstiger det till anstalt av ifrågavarande slag i allmänhet utgående statsbidraget, samt under villkor i övrigt

a) att vårdplatserna beträffande anordningar för specialiserad sjukvård och diagnostik äro fullt kvalificerade;

b) att statsbidraget icke må överstiga hälften av varje anstalts eller avdelnings enligt vederbörligen granskade räkenskaper funna verkliga driftkostnader; samt

c) att, därest vårdplatser skulle komma att nedläggas, för vilka icke åtnjutes såväl förhöjt byggnadsbidrag som förhöjt driftkostnadsbidrag, antalet vårdplatser, till vilka det högre driftkostnadsbidraget högst må utgå, skall reduceras i samma mån som dylik minskning i platsantalet äger rum;

dels förklarar, att för åtnjutande av ifrågavarande bidrag i övrigt i tillämpliga delar skola gälla av departementschefen i statsrådsprotokollet omförmälda bestämmelser beträffande statsbidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter, respektive statsbidrag till driftkostnaderna för sådana anstalter, ävensom de särskilda föreskrifter, som må av Eders Kungl. Maj:t meddelas;

dels ock medgivit, att ifrågavarande statsbidrag må utgå från av riksdagen anvisade anslag till bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter samt till bidrag till driftkostnaderna för dylika anstalter.

Stockholm den 29 maj 1928.

Med undersätlig vördnad.